

nem volt már pap – pásztor nélküli nyáj –, s ahol teljesen elvadultak az emberek, templomba egyáltalán nem jártak. A pap évekig üres templomban misézett, egyedül csak a testes sekrestyésnő hallgatta áhítattal, aki szakasztott mása volt a Willendorfi Vé-nusznak. Az is megesett, hogy egyes-egyedül beszélt a gyertyafényben. Fölért ez egy teljes bűnbocsánattal.

A századost erdei zárt intézetbe vitték. Hogy szigorúan bizalmas titkokat kifecseg, attól nem kellett tartani. A százados hallgatott. Amikor pedig beszélni kezdett, mindig csak a gyönyörűséges, suttogó hangról beszélt, róla áradozott. Az intézetben, ahol az ápoltak elfelejtették vagy elveszítették nevüket, az ápolók adtak új nevet. A százados neve pedig lett: a Hang.

Lászlóffy Aladár

VÁLTOZATOK A SZOKSÁGRA

1

Babilonról babilonra
vezényeltek szabadságra.
Szakadt egység fonadéka
rajtam harminchárom ágra.

Közben másik harminc ágból
én fontam az ostorvéget,
melynek puszta csattanása
felcsattant másokat éget.

Árvalányhaj, varkocs, tüske –
mindenki az ostort fonta,
s járt az okos, szabad, büszke
babilonról babilonra.

2

Járja a sok szabad, büszke
kőhalomról siralomba.
Minek korma, minek üszke,
spórája e bolondgomba?

Babilonról babilonra
megetetnek, megitatnak,
átszerelik dobhártyámat,
szemlencséimen matatnak.

Tintába hullt beteg legyek
vánszorognak papiromra –
vezetnek, míg beteg leszek
babilonról babilonra.

3

Zsidó vagyok, magyar vagyok?
ki voltam haló poromban?
Megmászni egy Musza Dagot
úton újabb otthonomba...

Melyik vonat indul éppen
következő lágerembe?
kinél van a láncom vége
hurcolva újabb perembe?

Babilonba babilonból,
babilonból babilonba,
babilonba, babilonból.
Babilonból! Babilonba!

Kasza Béla

VÖRÖS CSEPEL

etüdök mulandóságra és reményre

„Abban megegyezik mindenki, és afelől nem is lehet semmi kétség, hogy annak a nyomorúságnak és ínségnek, amely e percben oly súlyosan nehezedik a szegények nagy tömegére, valamilyen gyógyszerre van szüksége, és hogy gyorsan van szükség erre a gyógyszerre. A régi munkáscéhek elpusztultak, és semmi más szervezet nem lépett a helyükbe. Így állott be fokról fokra az az állapot, hogy a munkások védtelenül és izoláltan lettek kiszolgáltatva a munkaadók kíméletlenségének és a korlátlan verseny kapzsiságának. A bajt fokozta az uzsora kapzsisága, amelyet változott formában, de ugyanolyan bűnös módon űz sok fukar és hírvágó ember. És ehhez még hozzá kell venni a bérszerződéses munka rendszerré válását és az ipar oly sok ágának a koncentrációját kevés kézben, amely körülmények folytán néhány nagyon gazdag ember hatalmat nyert arra, hogy a szegények tömegének a nyakára olyan igát tegyen, amely kevéssel jobb magánál a rabszolgáságnál.